

Proseminář z Matematické analýzy, LS 2024 – 2025
Teoretické příklady

TP1. (na 28. února) Necht' P je polynom stupně $n \geq 2$, který má pouze reálné kořeny. Dokažte, že pak všechny kořeny polynomu P' jsou též reálné.

TP2. (na 28. února) Necht' f je spojitá funkce na $[0, 1]$, která má ve všech bodech intervalu $(0, 1)$ vlastní derivaci. Předpokládejme, že $f(0) = f(1) = 0$ a existuje $x_0 \in (0, 1)$ takové, že $f(x_0) = 1$. Dokažte, že pak $|f'(c)| > 2$ pro nějaké $c \in (0, 1)$.

TP3. (na 7. března) Spočtete

$$\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{1}{2^{n+1}} \cos \frac{3}{2^{n+1}}.$$

TP4. (na 14. března) Necht' $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je posloupnost nezáporných reálných čísel taková, že $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverguje. Vyšetřete konvergenci řady $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{1+a_n}$.

TP5. (na 14. března) Rozhodněte, zda existuje posloupnost $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ kladných čísel taková, že obě řady

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n \quad \text{a} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2 a_n}$$

konvergují.

TP6. (na 14. března) Rozhodněte, zda existují nerostoucí posloupnosti nezáporných čísel $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ a $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ takové, že řady $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ a $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ divergují, ale

$$\sum_{n=1}^{\infty} \min\{a_n, b_n\}$$

konverguje.

TP7. (na 4. dubna) Necht' $a_n = \frac{(-1)^{n-1}}{n}$, $n \in \mathbb{N}$. Nalezněte bijekci $\pi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ takovou, že $\sum_{n=1}^{\infty} a_{\pi(n)}$ diverguje.

TP8. (na 4. dubna) Vyšetřete konvergenci řady

$$1 + \frac{1}{\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{5}} + \frac{1}{\sqrt{7}} - \frac{1}{\sqrt{4}} + \dots$$

vytvořené postupným střídáním dvou kladných a jednoho záporného členu řady $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n}}$.

TP9. (na 4. dubna) Necht' $x \in (-1, 1)$. Určete součet řady

$$\sum_{n=1}^{\infty} nx^{n-1}.$$

Hint: Interpretujte řadu výše jako Cauchyův součin řad.

TP10. (na 28. března) Necht' $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ a $\sum_{m=1}^{\infty} b_m$ jsou divergentní řady reálných čísel. Musí být jejich Cauchyův součin též divergentní řada?

TP11. (na 25. dubna) Necht' f je spojitá kladná funkce na $[0, 1]$. Spočtete

$$\int_0^1 \frac{f(x)}{f(x) + f(1-x)} dx.$$

TP12. (na 4. dubna) Necht' f je spojitá sudá funkce na $[-1, 1]$. Dokažte, že

$$\int_{-1}^1 \frac{f(x)}{1+e^x} dx = \int_0^1 f(x) dx.$$

TP13. (na 25. dubna) Pro $n \in \mathbb{N}$ spočtete

$$\frac{1}{1} \binom{n}{0} - \frac{1}{3} \binom{n}{1} + \frac{1}{5} \binom{n}{2} - \cdots + (-1)^n \frac{1}{2n+1} \binom{n}{n}.$$

Hint: K výpočtu použijte integrál $\int_0^1 (1-x^2)^n dx$.

TP14. (na 9. května) Necht' $c \in [-1, 1]$ a necht' je funkce f dána vztahem

$$f(x) = \begin{cases} \sin \frac{1}{x}, & x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}; \\ c, & x = 0. \end{cases}$$

Pro které hodnoty c má funkce f primitivní funkci na celém $\mathbb{R}$?

TP15. (na 9. května) Necht' $a, b \in \mathbb{R}$, $a < b$, a necht' f je riemannovsky integrovatelná funkce na $[a, b]$. Dokažte, že pak existuje $\theta \in [a, b]$ takové, že

$$\int_a^{\theta} f(x) dx = \int_{\theta}^b f(x) dx.$$

TP16. (na 2. května) Necht' $a, b \in \mathbb{R}$, $a < b$, a necht' f je spojitá funkce na $[a, b]$. Předpokládejme, že

$$\int_a^b f(x)g(x) dx = 0$$

pro všechny funkce g spojitě na $[a, b]$. Dokažte, že potom $f(x) = 0$ pro $x \in [a, b]$.

TP17. (na 2. května) Nechť f je spojitá funkce na intervalu $[0, 1]$ s hodnotami v intervalu $[-1/2, 2]$ splňující $\int_0^1 f(x) dx = 0$. Dokažte, že $\int_0^1 f^2(x) dx \leq 1$.

TP18. (na 16. května) Nechť f je spojitá funkce na intervalu $[0, 1]$, která má vlastní derivaci na $(0, 1)$ a splňuje $f(0) = 0$ a $0 < f'(x) \leq 1$ pro $x \in (0, 1)$. Dokažte, že

$$\left(\int_0^1 f(x) dx \right)^2 \geq \int_0^1 (f(x))^3 dx.$$

Hint: Derivujte funkci $F(t) = (\int_0^t f(x) dx)^2 - \int_0^t (f(x))^3 dx$.

TP19. (na 9. května) Definujme na množině $\mathbb{R} \times \mathbb{R}$ funkci

$$\rho(x, y) = \frac{\sqrt{|x - y|}}{1 + \sqrt{|x - y|}}.$$

Rozhodněte, zda je ρ metrika.

TP20. (na 9. května) Dokažte, že otevřenou kouli v $\mathbb{R}^2$ se středem v počátku a poloměrem 1 nelze vyjádřit jako spočetné sjednocení po dvou disjunktních otevřených obdélníků. Otevřeným obdélníkem rozumíme množinu tvaru $(a, b) \times (c, d)$, kde $a, b, c, d \in \mathbb{R}$, $a < b$ a $c < d$.

TP21. (na 16. května) Nechť (X, ρ) je metrický prostor a nechť A je podmnožina X typu F_σ , tj. A je spočetným sjednocením uzavřených množin. Musí pak nutně existovat funkce $f : X \rightarrow \mathbb{R}$ taková, že A je množinou bodů nespojitosti funkce f ?

TP22. (na 16. května) Najděte všechny podmnožiny $\mathbb{R}$, které jsou zároveň otevřené i uzavřené.

TP23. (na 23. května) Nechť (X, ρ) je metrický prostor a nechť A je neprázdná podmnožina X . Nechť funkce $f : X \rightarrow [0, \infty)$ je definovaná vztahem

$$f(x) = \text{dist}(x, A), \quad x \in X.$$

Dokažte, že f je stejnoměrně spojitá na X .

TP24. (na 23. května) Definujme na $\mathbb{R} \times \mathbb{R}$ metriky $\rho_1(x, y) = |x - y|$ a $\rho_2(x, y) = |\arctan x - \arctan y|$. Rozhodněte, zda některý z prostorů $(\mathbb{R}, \rho_1)$ a $(\mathbb{R}, \rho_2)$ má více otevřených množin.